

Kasvuloikka

Kokkolan kasvuohjelma

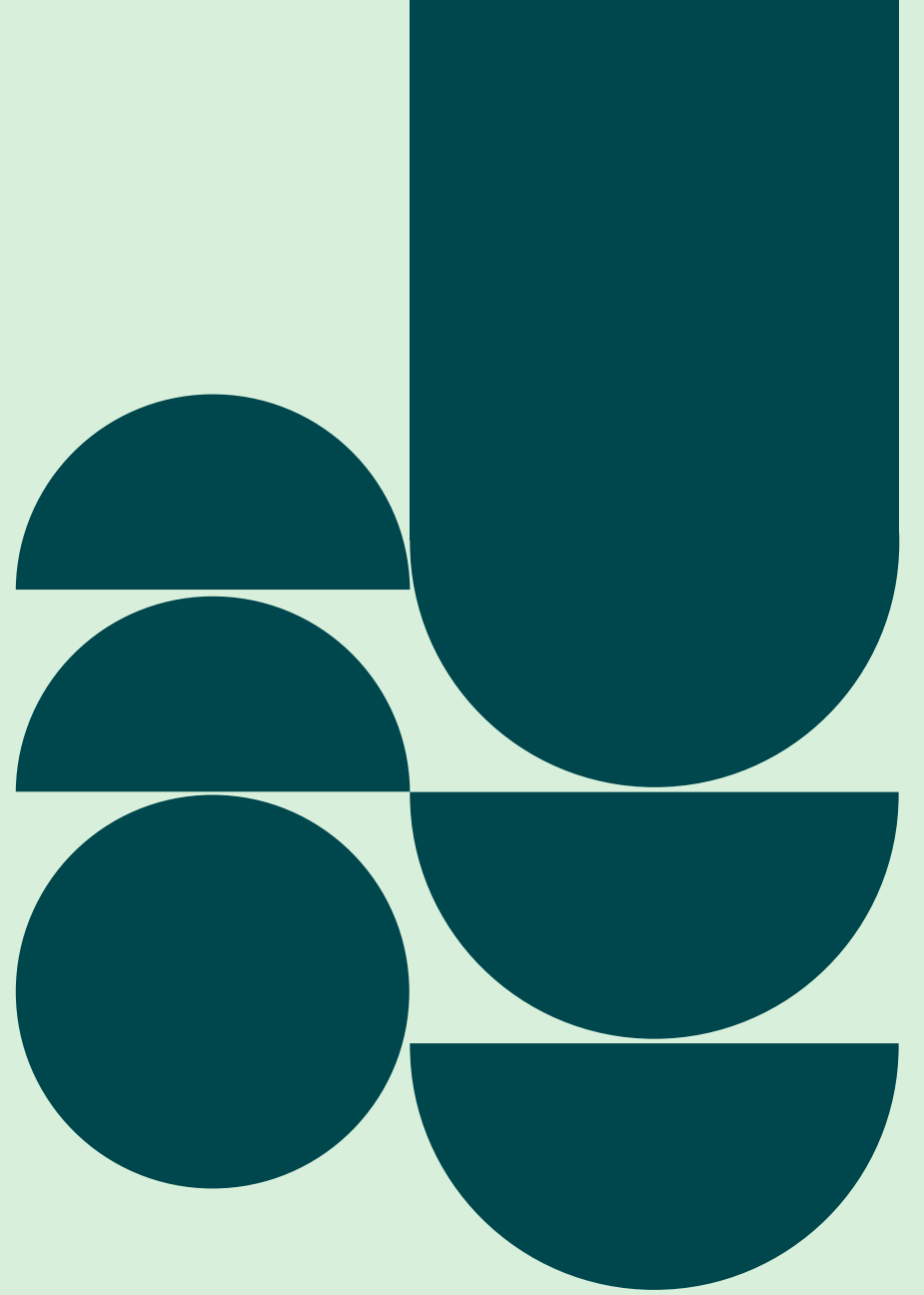
2024 - 2027

Sisällysluettelo

- Miksi Kasvuloikka?
 - Kasvuloikan kolme näkökulmaa
 - Kokkolan elinvoiman tilannekatsaus tilastoina
- Kasvuloikan painopisteet
 - Ennakoiva maankäyttö ja infran kehittäminen, asuminen
 - Työllisyys ja elinkeinot
 - Elämyksellisyys
- Tavoitteet ja toimenpiteet
- Kasvuohjelman toimeenpano

Miksi Kasvuloikka?

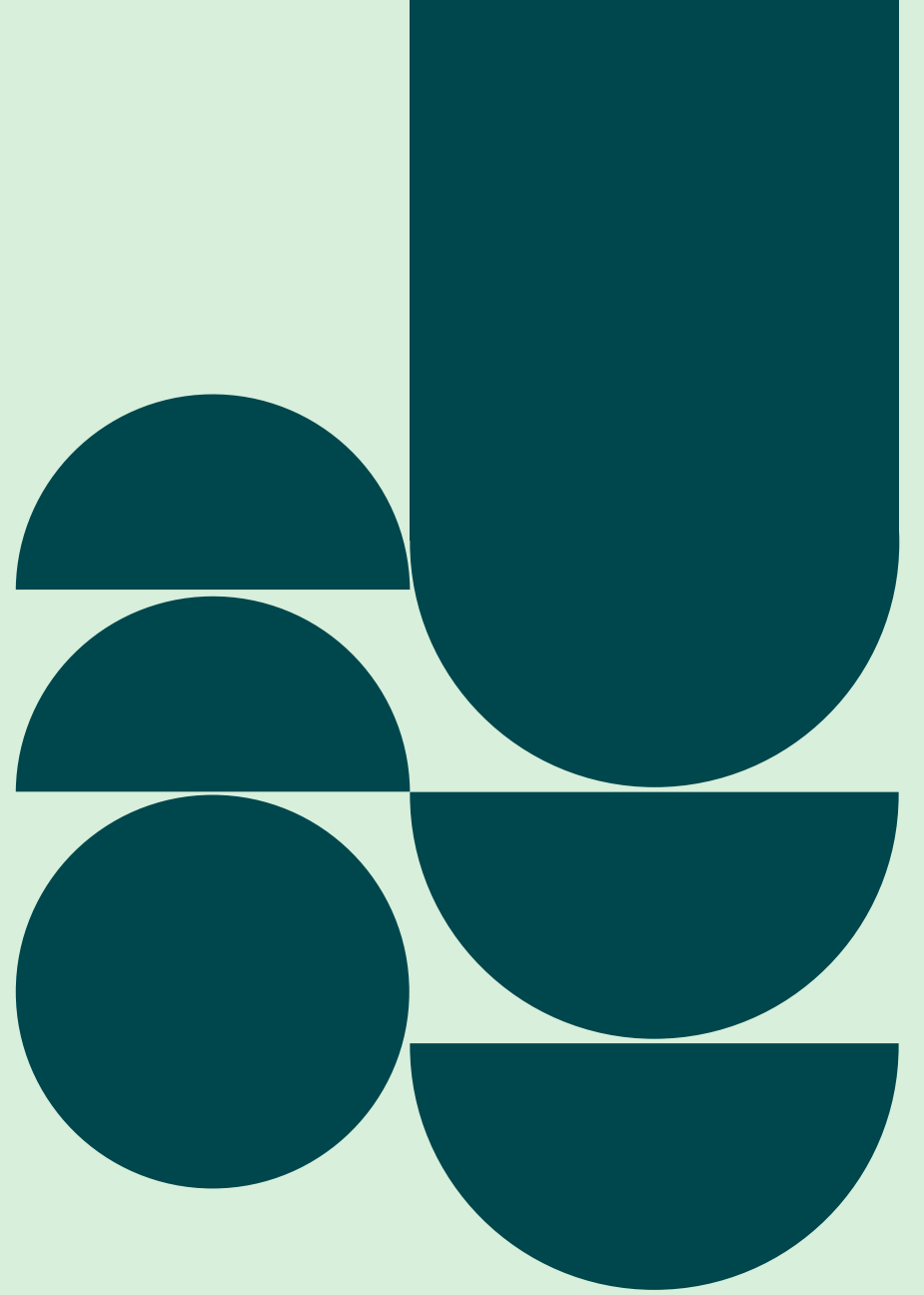

Kasvuohjelman kolme näkökulmaa

Kokkolan kasvuohjelma vahvistaa kaupunkistrategiaa erityisesti elinvoiman ja työllisyyden kehittämisen näkökulmista. Kasvuohjelman tavoitteet ja toimenpiteet perustuvat Kokkolan ennakoituun kasvuloikkaan. Kasvuohjelmassa tällä kasvuloikalla on kolme eri merkitystä:

- 1. Puhtaan siirtymän investoinnit Suomessa.** Kokkola on yksi vetovoimaisimmista investointien kohteista. Kokkolaan suunnitellut investoinnit ja niiden myötä alueelle syntyvät uudet työpaikat asettavat kaupungin kunnianhimoisten kasvutavoitteiden äärelle.
- 2. Lähivuosien suuri työvoiman tarve.** Jo tiedossa olevien investointien suora työllisyysvaikutus vuoteen 2030 mennessä on Kokkolassa jopa 1 700 uutta työpaikkaa. Samanaikaisesti työkäisen väestön määrän väheneminen, syntyvyyden lasku ja negatiivinen kuntien välinen nettomuutto haastavat kaupunkia osaavan työvoiman saatavuudessa. Jotta uusiin paikkoihin saadaan tekijöitä, kaupungin on houkuteltava työvoimaa ja kehitettävä p pitovoimaa.
- 3. Elämyksellisyys nähdään kasvuohjelmassa keskeisenä kaupungin pitovoiman rakentajana.** Se on myös yksi Kokkolan kaupunkistrategian painopisteistä. Se tekee Kokkolasta ainutlaatuisen ja kiinnostavan, sekä lisää kaupungin houkuttelevuutta asukkaille ja vierailijoille. Kasvuohjelmassa elämyksellisyyden osa-alue on rajattu kaupungin rooliin tapahtumien järjestämisen sujuvoittamisessa sekä kaupunkimarkkinoinnin toteuttamisessa.

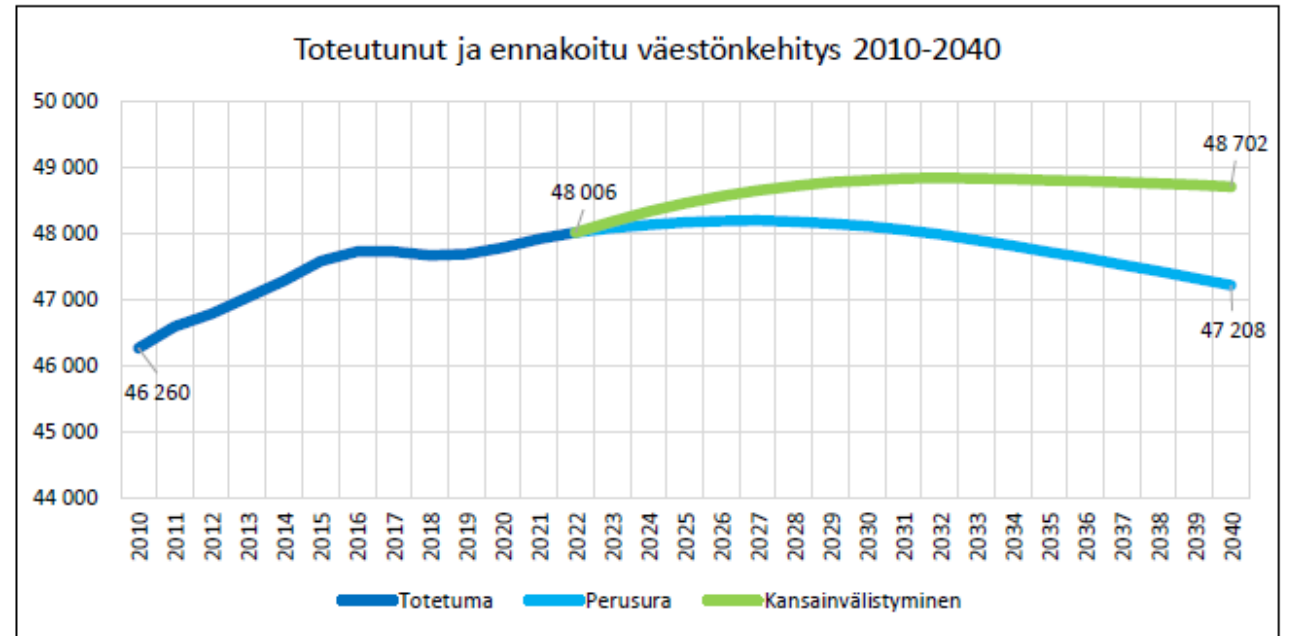
Elinvoiman nykytilanne tilastojen valossa

KOKKOLAN ENNAKOITU VÄESTÖNKEHITYS VUOSINA 2022-2040

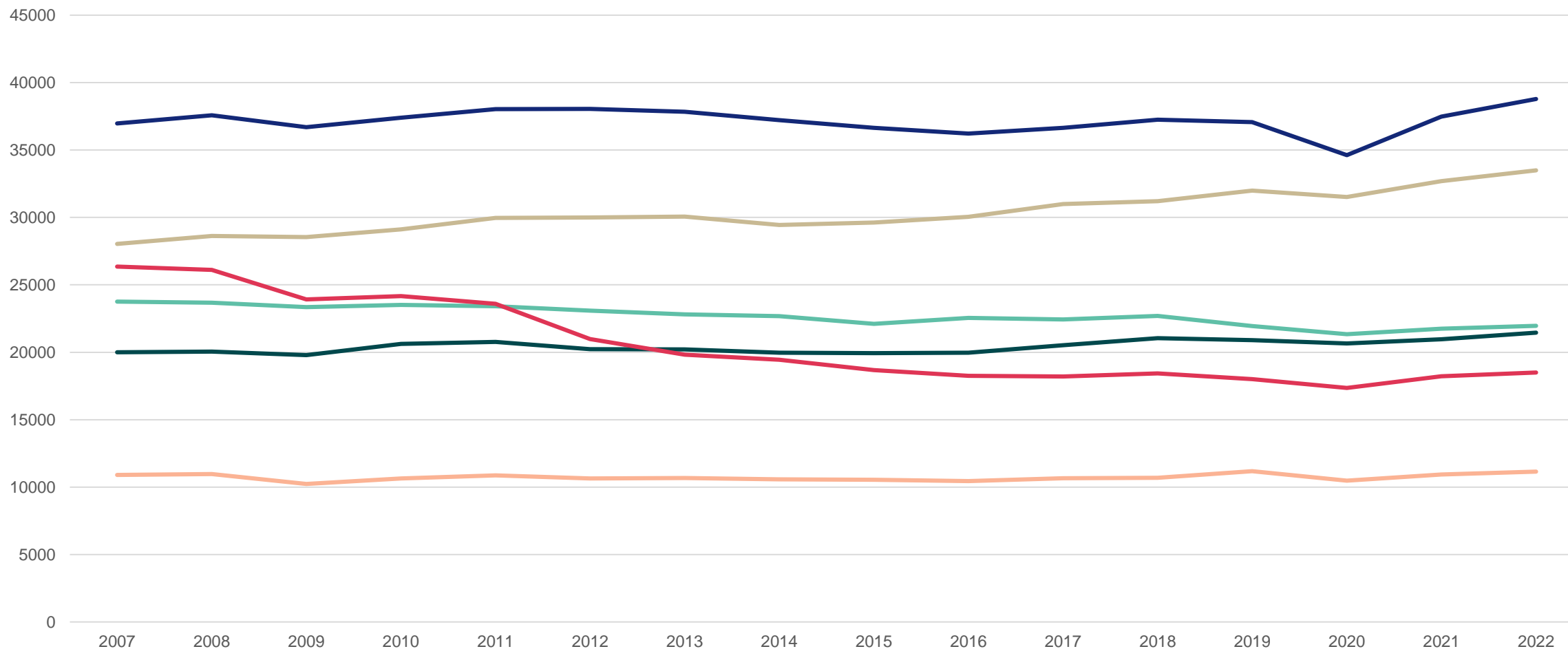
- Kokkolan väkiluku kasvoi noin 1 750 henkilöllä (+3,8 %) vuosien 2010-2022 aikana.
- Kokkolan väkiluvun ennakoitaan vähentyvän tai kasvavan maltillisesti skenaariosta riippuen eli noin -800 – 700 henkilöllä (-1,7 – +1,5 %) vuosien 2022-2040 aikana.
- Väkiluvun ennakoitaan kasvavan kansainvälistymisen skenaariossa, mutta supistuvan maltillisesti perusuran skenaariossa.
- **Maahanmuutosta saadut muuttovoitot vähentävät supistumisen voimakkuutta ja luonnollisen väestönlisäyksen ennakoitaan olevan positiivinen useimmista keski suurista kaupungeista poiketen.** Väestön supistumisen taustalla ennakoitaan olevan muutto-tappiot maan sisäisestä muuttoliikkeestä.
- **Ikäryhmittäin tarkasteltuna 45-64-vuotaiden ja yli 74-vuotiaiden määrä kasvaisi vuosien 2022-2040 aikana.** Väestö vähenisi suhteellisesti eniten 65-74-vuotiaiden ikäryhmässä.

PERUSURA	VÄESTÖ 2022	VÄESTÖ 2040	MUUTOS 2022-2040	MUUTOS (%) 2022- 2040
ALLE 15-VUOTIAAT	8 743	7 569	-1 174	-13,4 %
15-24-VUOTIAAT	5 499	4 935	-564	-10,3 %
25-44-VUOTIAAT	11 587	10 620	-967	-8,3 %
45-64-VUOTIAAT	11 015	11 661	+646	+5,9 %
65-74-VUOTIAAT	5 929	4 982	-947	-16,0 %
YLI 74-VUOTIAAT	5 233	7 442	+2 209	+42,2 %

Työpaikkakehitys paikkakunnittain

Lähde: Tilastokeskus

Vahvaa vientiä!

Keski-Pohjanmaa
42 180 €/asukas

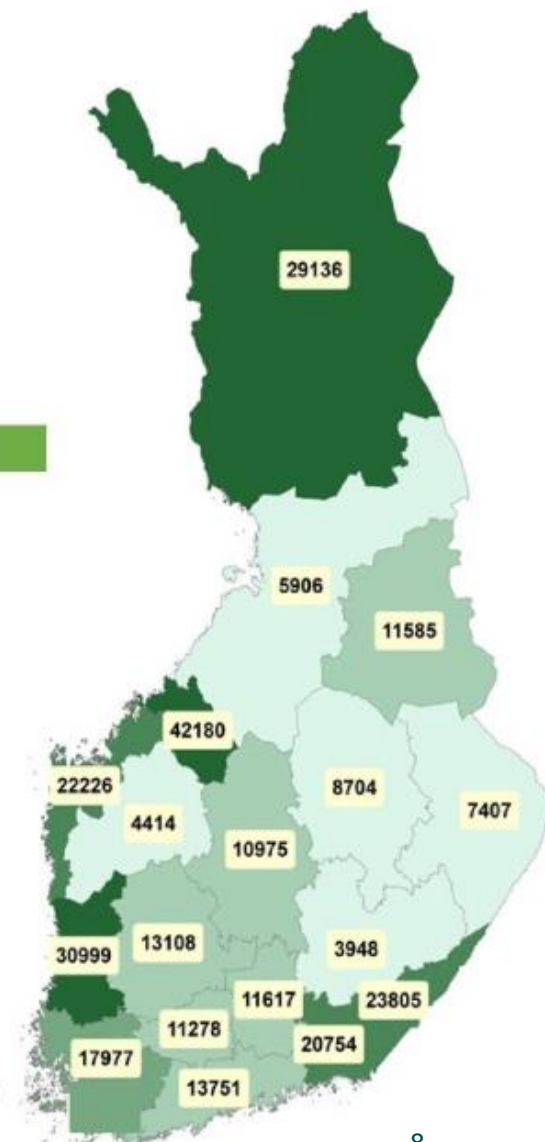
Kasvua vuoteen 2021
+20,5%

TAVARAVIENTI maakunnittain vuonna 2022

Tavaravienti €/asukas 2022

MUUTOS% VUOTEEN 2021

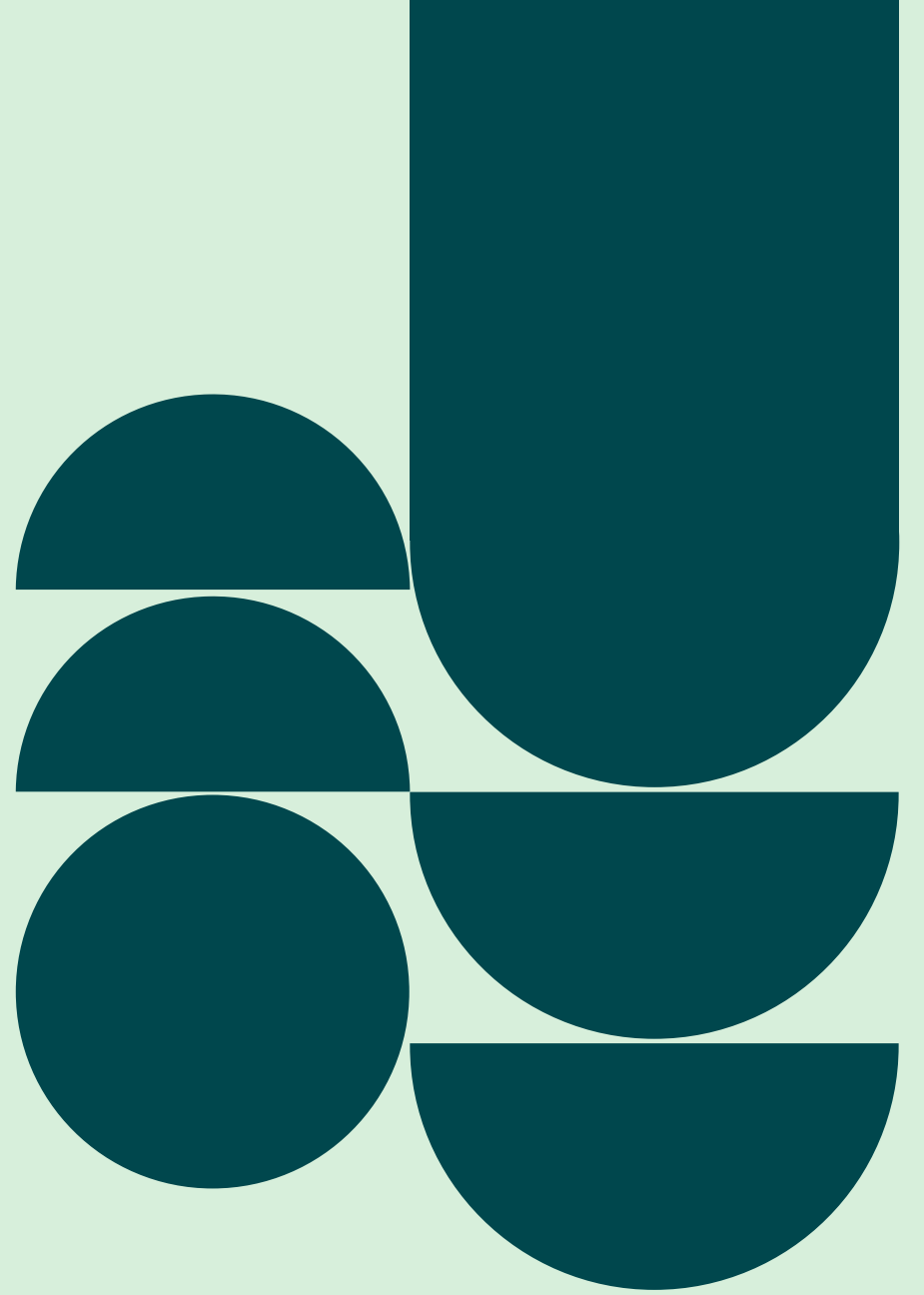

Puhtaan siirtymän investoinnit 2023 – 2028

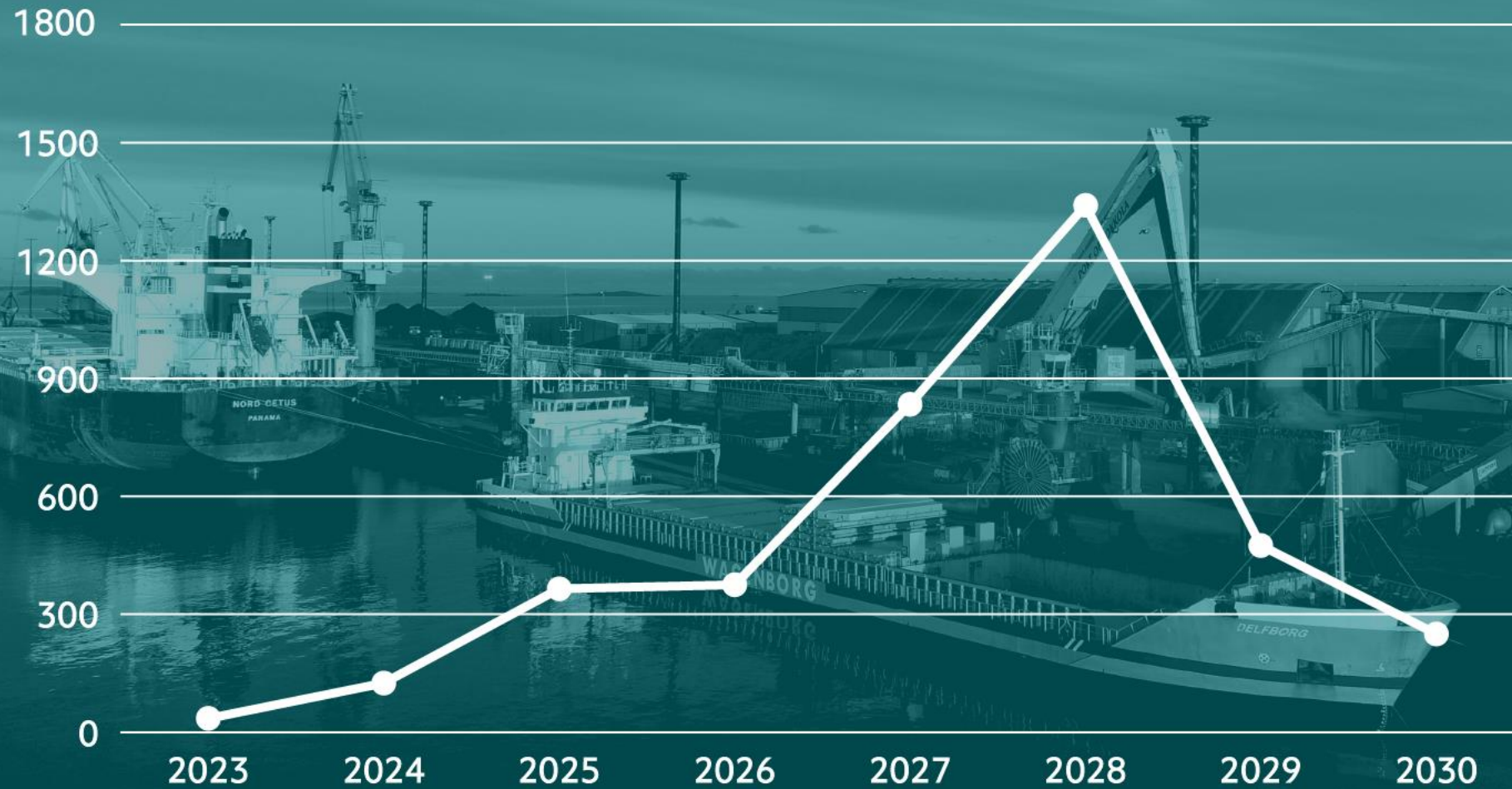
Lähde: Elikeinoelämän keskusliitto, dataikkuna Suomen vihreän siirtymän investoinnit

- Koko maa: 259 mrd €
- Keski-Pohjanmaa: 6,4 mrd €
- Keski-Pohjanmaan osuus koko maan investoinneista 2,5%.
- Keski-Pohjanmaan väkiluvun osuus koko väestöstä 1,2%

Kasvuloikan ennusteet

Kasvuloikan myötä syntyvät uudet työpaikat vuosittain

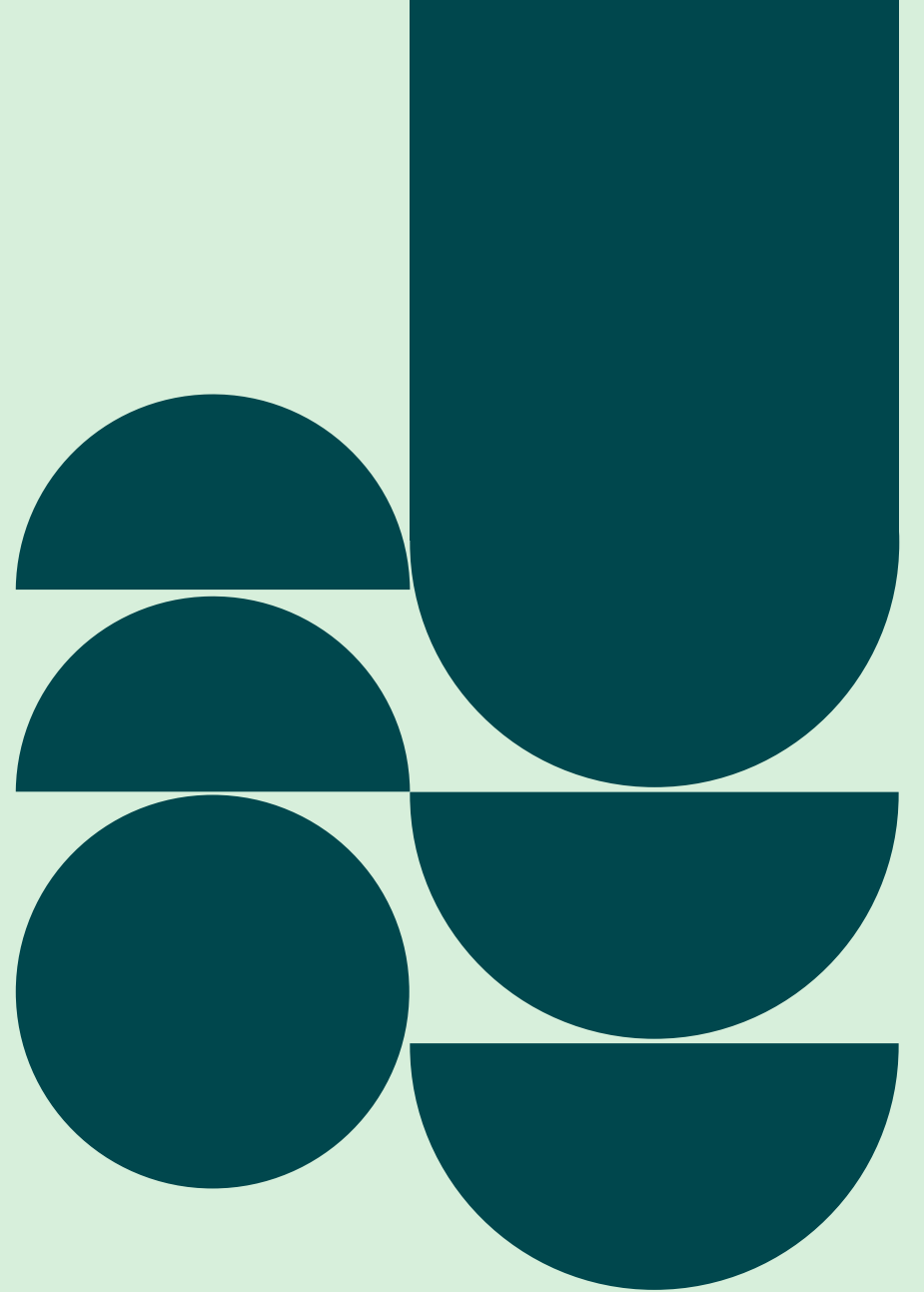

Väestökehitys, skenaario... Kasvuloikka!

Kasvuloikan painopisteet

Tavoitteet ja toimenpiteet

1. Ennakoiva maankäyttö, infran kehittäminen ja asuminen

Ennakoiva ja suunnitelmallinen maankäyttö luo perustan kaupungin elinvoiman kehittämiseksi.

- Suunnittelu- ja kaavoitusprosessissa huomioidaan mahdollisimman hyvin kaupungin kasvunäkymät, väestökehitys, elinkeinorakenne sekä kestävä kaupunkirakenteen periaatteet. Lisäksi varmistetaan riittävä tonttitarjonta eri elinkeinojen ja yritystoiminnan tarpeisiin.
- Ennakoivan maankäytön yhteydessä tehdään samalla myös infrastruktuurin (esim. vesi ja energia) suunnittelua ja toteuttamista. Hyödykelinjosten suunnittelu kulkee rinnakkain kaavoituksen kanssa.
- Kokkolan Kasvuloikkaa ei voida rakentaa mutu-tuntumalla. Tulevaisuuden strategisten valintojen tueksi ja resurssien kohdentamiseksi kasvun on pohjaututtava todelliseen kehityspotentiaaliin ja tietoon pohjautuvaan tulevaisuudenkuvaan. Kaupunkiorganisaation yhteinen näkemys tulevaisuuden kasvun painopisteistä rakennetaan skenaariotyöskentelyllä. Tavoitteena on tunnistaa ne tulevaisuuden kasvuntekijät, joihin kaupungin on panostettava elinvoiman kehittämiseksi.
- Skenaariotyötä tukemaan laaditaan myös asuntopoliittinen ohjelma. Siinä huomioidaan strateginen aluerakenneyleiskaava, jossa on tarkasteltu koko kaupungin aluetta. Asuntopoliittisessa ohjelmassa kaupunki ottaa kantaa myös ajankohtaiseen vuokra-asuntotilanteeseen, vuokra-asuntotuotantoon, ja siihen tulisiko vuokra-asuntotuotantoa edistää esimerkiksi kaupungin oman yhtiön kautta.
- Nykyinen maa- ja asuntopoliittinen ohjelma (2021 – 2024) päivitetään vuoden 2025 aikana.
- Maankäytön ja rakentamisen lupapalveluja sujuvoitetaan. Tämä edistää elinvoiman kehittymisen edellytyksiä ja on kaupungin yrittäjäkyselyyn vastanneiden yrittäjien mukaan yksi tärkeimmistä tulevien vuosien kehittämiskohteista.

2. Työllisyys ja elinkeinot – monipuolisen elinkeinorakenteen turvaaminen tukemalla PK-sektorin kasvua

Osaavan työvoiman saatavuus on keskeinen elinvoimatekijä

- Teollisuuden puhtaan siirtymän investointien myötä Kokkolaan tulee parhaimmillaan syntymään noin 1 700 uutta työpaikkaa.
- Samanaikaisesti työikäisen väestön ikääntyessä Kokkola tulee tarvitsemaan noin 2 000 – 3 000 uutta osaajaa.
- KIP:n ja Kruununportin alueen lisäksi uusia osaajia tarvitaan myös muille toimialoille, esimerkiksi kemian teollisuuteen, josta eläköityy lähivuosina kolmasosa eli noin 800 henkilöä.
- Työvoimatarve on akuutti myös alueen pienemmissä yrityksissä esim. alihankintaketjuissa sekä palvelusektorilla.

Työnhakijoiden osaaminen vastaa alueen elinkeinoelämän tarpeita

- Alueen koulutusorganisaatioiden ja elinkeinoelämän vuorovaikutusta syvennetään ja kehitetään uusia tapoja, jotka mahdollistavat työnhakijoiden ja työnantajien kohtaamiset.

Monipuolinen elinkeinorakenne, yrittäjyyden kasvu

- Kaupunkistrategian tavoitteena on, että suurteollisuuden kehittämisen rinnalla kaupunki luo myös edellytyksiä monipuoliselle elinkeinorakenteelle ja yrittäjyyden kasvulle. On tärkeää, että pk-yrityksillä on mahdollisuus päästä mukaan alueelle sijoittuvien investointien tarjoamiin liiketoimintamahdollisuuksiin. Tämä vahvistaa osaltaan Kokkolan elinkeinorakennetta ja parantaa alueen muutoskestävyyttä.
- Kasvuohjelmakauden aikana tavoitteena on perustaa Kokkolaan yrittäjyyskasvatuksen oppimisympäristö. Yrittäjyyskasvatuksessa lapset ja nuoret pääsevät tutustumaan alueen elinkeinoelämän tarjoamiin mahdollisuuksiin ja saavat realistisen käsityksen työelämästä ja yrittäjyydestä. Yrittäjyyskasvatuksen tavoitteena on lisätä yrittäjämysteistä asennetta, vahvistaa yrittäjämäistä toimintaa, kehittää yrittäjyyteen liittyviä tietoja ja taitoja sekä aikaansaada uutta yrittäjyyttä.

2. Työllisyys ja elinkeinot – työllisyydenhoidon uudet toimintamallit

TE25-uudistus muuttaa työllisyydenhoidon rakenteita merkittävästi vuoden 2025 alusta alkaen.

- Työllisyysalueet muodostavat alueelliset organisaatiot, jotka vastaavat työllisyydenhoidon viranomaistehtävistä.
- Kaupungin yritys- ja työnantajapalvelujen yhteensovittaminen työllisyysalueen palvelujen kanssa on tärkeä osa kokonaisuutta. Yrityspalveluista vastaa Kokkolanseudun Kehitys Oy KOSEK. Työllisyysalueen tuottamien palvelujen lisäksi Kokkolan kaupungin oma työllisyyspalvelutiimi keskittyy kaupunkiorganisaation työllisyydenhoidon kehittämiseen.
- Kaupungin oma työllisyyspalvelu ja KOSEK rakentavat aktiivista työllisyydenhoidon ja elinkeinoelämän vuorovaikutusta, kehittävät kaupungin omaa työllistämistä ja kesätyöllistämistä sekä valvovat Kokkolan kaupungin etua työllisyysalueen toiminnassa.
- Yhteistyössä kehitetään henkilöasiakkaiden valmentavia työllisyystoimia, yritysten valmiuksia rekrytoida sekä kansainvälistä työvoimaa että tehdä rekrytointeja valmentavien työllisyystoimien kautta. Näiden rinnalla kehitetään myös niitä toimintatapoja, joilla löydetään valmiita osaajia yritysten tarpeisiin nopealla aikataululla.

Työllisten määrä tulee vallitsevan väestökehityksen myötä vähenemään merkittävästi tulevaisuudessa.

- Kokkola tarvitsee yhä enemmän työperäistä maahanmuuttoa, jotta alueen osaajapulaan voidaan vastata.
- Jotta kotoutuminen Kokkolaan on sujuvaa, kotoutumisen kokonaisratkaisujen ja palvelupolkujen tulee olla selkeitä. Matalan kynnyksen tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelutoimintaa kehitetään Welcome Officen yhteyteen.

3. Elämyksellisyys – valovoimainen kaupunki

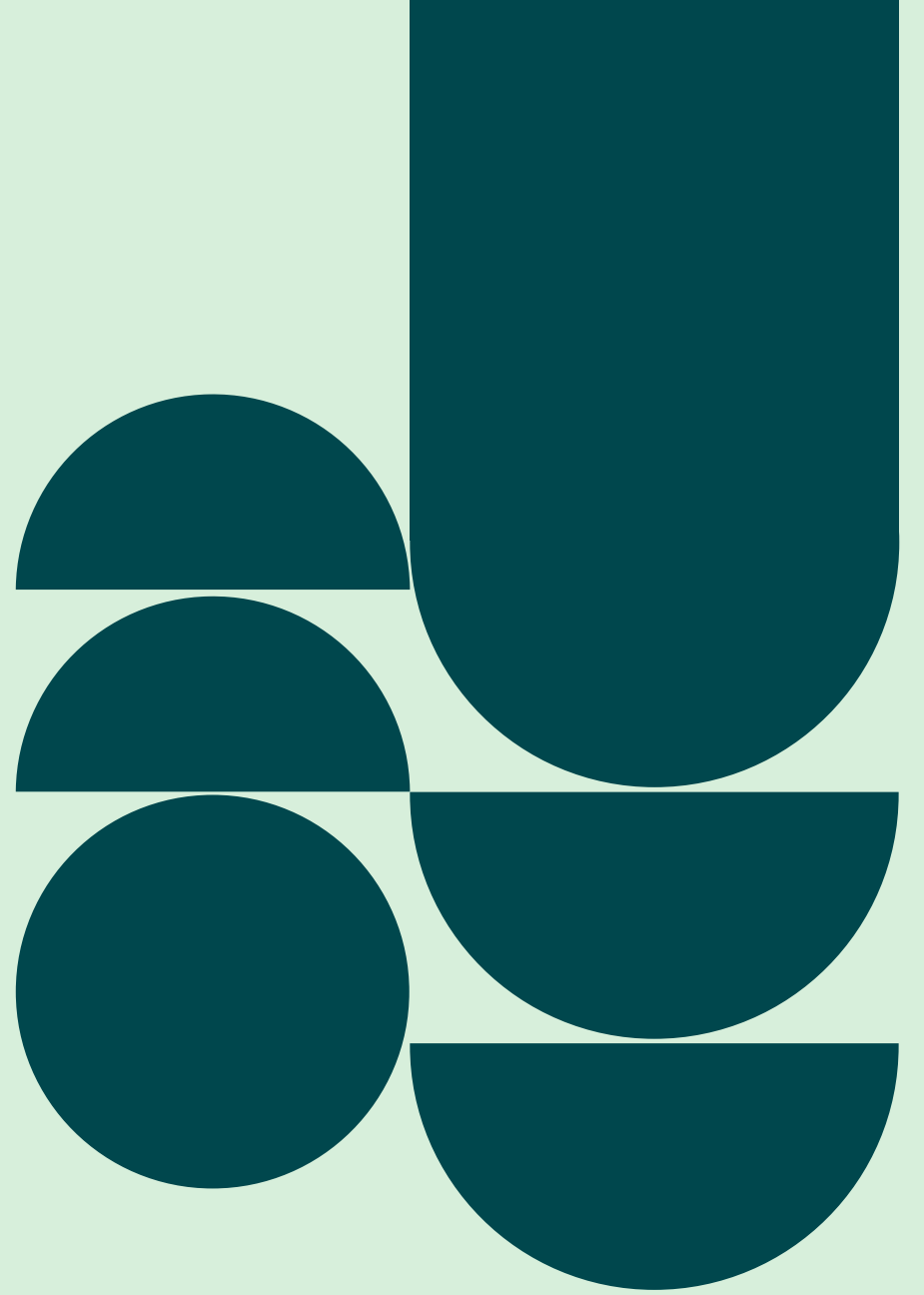
Uniikki kokkolalaisuus ja elämykset tulevat esiin tarinoiden, ihmisten ja paikkojen kautta. Elämyksellisyys perustuu yhteisöllisyyden vahvistamiseen ja Kokkola-hengen luomiseen. Se vahvistaa asukkaiden hyvinvointia, hyvän ja kiinnostavan elämän rakentumista ja vierailijoiden kiinnostusta Kokkolaa kohtaan. Kokkolassa työ ja vapaa-aika kohtaavat merkityksellisellä tavalla.

Kaupunkiorganisaation keskeisenä tehtävänä on luoda olosuhteita elämyksellisyydelle ja sille, että kasvavassa Kokkolassa jokainen löytää itselleen sopivia elämyksiä ja pitovoimatekijöitä. Keskeinen osa kaupungin elämyksellisyyttä on monipuolinen tapahtumatoiminta. Elämyksellisyyttä edistetään

- Sujuvoittamalla tapahtumien järjestämistä
- Kehittämällä tapahtumakoordinaatiota
- Luomalla tapahtumien järjestämisen toimintamalli

Kaupunkivetovoiman kehittämisen tärkein toimenpide on KokkolaWorks -kampanjat. Näiden tavoitteena on vahvistaa KokkolaWorks I –kampanjan (2023) aikana luotua mielikuvaa Kokkolasta ja nostaa edelleen esille aluetta ja sen työmahdollisuuksia. Mukana kampanjassa ovat Kokkolan kaupungin lisäksi Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soite, alueen koulutusorganisaatiot sekä Kokkola Industrial Parkin alueella toimivia teollisuusyrityksiä.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Ennakoiva maankäyttö ja infran kehittäminen

Tavoite	Kunnianhimoinen kasvu – skenaariotyöllä luodaan yhteinen tulevaisuudenkuva
Toimenpide	Laaditaan kasvuskenaario, jossa tunnistetaan asumisen, teollisuuden ja palvelutuotannon tulevaisuuden maankäytölliset tarpeet.
Vastuutaho ja kumppanit	Elinkeinot ja kaupunkikehitys, kaupunkisuunnittelu
Aikataulu	Toteutetaan keväällä 2025

Tavoite	Monipuoliset asumisen vaihtoehdot, viihtyisät elinympäristöt
Toimenpide	Laaditaan asuntopoliittinen ohjelma
Vastuutaho ja kumppanit	Kaupunkisuunnittelu, elinkeinot ja kaupunkikehitys
Aikataulu	Toteutetaan 2025 aikana

Elinkeinot ja työllisyys – monipuolisen elinkeinorakenteen turvaaminen ja yrittäjyyden kasvun mahdollistaminen

Tavoite	Tehokas elinvoimaekosysteemi
Toimenpide	Kaupungin elinvoimapalvelujen organisaatorakenne selvitetään /muokataan vastaamaan kasvuskenaariota. Kuvataan lisäksi alueen elinvoimaekosysteemin toiminta.
Vastuutaho ja kumppanit	Elinkeinot ja kaupunkikehitys
Aikataulu	Toteutetaan 2024 - 2025 aikana

Tavoite	Sujuvat yritysten lupapalvelujen palvelupolut
Toimenpide	Selkiytetään ja kehitetään yritysten lupapalveluiden palvelupolkuja sujuviksi kokonaisuuksiksi.
Vastuutaho ja kumppanit	Elinkeinot ja kaupunkikehitys, lupapalvelut, KOSEK
Aikataulu	2024 - 2026

Elinkeinot ja työllisyys – monipuolisen elinkeinorakenteen turvaaminen ja yrittäjyyden kasvun mahdollistaminen

Tavoite	Investointien aftercare-toimintamalli
Toimenpide	Luodaan aftercare –toimintamalli Kokkolaan sijoittuneiden investointien etabloitumisen ja kasvun tukemiseksi.
Vastuutaho ja kumppanit	Elinkeinot ja kaupunkikehitys
Aikataulu	2026 - 2027

Tavoite	Kaupungin yritysmuotoisuuden vahvistaminen /yhteistyö yrittäjäjärjestöjen kanssa
Toimenpide	Päivitetään paikallisten yrittäjäjärjestöjen kanssa laadittu yhteinen elinvoimalupaus.
Vastuutaho ja kumppanit	Elinkeinot ja kaupunkikehitys
Aikataulu	Laaditaan uudelle valtuustokaudelle 2025 - 2028

Elinkeinot ja työllisyys – monipuolisen elinkeinorakenteen turvaaminen ja yrittäjyyden kasvun mahdollistaminen

Tavoite	Kokkolan akkukemia ja kiertotalousekosysteemin kokonaisuuden ja vaikuttavuuden kuvaaminen
Toimenpide	Kokkolan akku- ja kiertotalousekosysteemin kokonaiskuvan ja sen vaikuttavuuden arvioinnin laadinta. Koordinaatiohankkeen hakeminen.
Vastuutaho ja kumppanit	Elinkeinot ja kaupunkikehitys
Aikataulu	2024-2026

Tavoite	Yrittäjyyskasvatus osaksi kokkolalaisten lasten ja nuorten opintietä
Toimenpide	Kokkolaan perustetaan yrittäjyyskasvatusympäristö
Vastuutaho ja kumppanit	KOSEK
Aikataulu	Toiminta käynnistyy 2025 vuoden aikana

Elinkeinot ja työllisyys – työllisyyden hoidon uudet toimintamallit

Tavoite	Vaikuttava verkostoyhteistyö hyvinvointialueen kanssa työllisyyden hoidon edistämiseksi
Toimenpide	Työkykyverkoston toiminnan varmistaminen ja resursointi. Toiminnalle laaditaan yhteiset tavoitteet, mittarit ja verkostomaisen toiminnan johtamisen periaatteet.
Vastuutaho ja kumppanit	Elinkeinot ja kaupunkikehitys, työllisyyspalvelut
Aikataulu	2024 - 2027

Tavoite	Työn kysynnän ja tarjonnan kohtaaminen
Toimenpide	Kehitetään aiempaa vaikuttavampi palvelukokonaisuus työn kysynnän ja tarjonnan kohtaamiseen. Toiminnan fokuksessa erityisesti nuoret, pitkäaikaistyöttömät, erityisryhmät sekä kansainväliset osaajat ja maahanmuuttajat.
Vastuutaho ja kumppanit	Elinkeinot ja kaupunkikehitys, työllisyyspalvelut
Aikataulu	2024 - 2027

Elämyksellisyys – valovoimainen kaupunki

Tavoite	Toimiva tapahtumakoordinaatio
Toimenpide	Rakennetaan yhteistyössä eri toimijoiden kanssa helposti saavutettava palvelu, jossa tapahtumien houkuttelu, järjestämisen tuki ja tapahtumien houkuttelumarkkinointi toimii tehokkaasti
Vastuutaho ja kumppanit	Tapahtumakoordinaation työryhmä
Aikataulu	2025

Tavoite	Kaupunkivetovoiman lisääminen
Toimenpide	Toteutetaan vuosittaiset markkinointikampanjat sovittujen teemojen mukaisesti.
Vastuutaho ja kumppanit	Elinkeinot ja kaupunkikehitys
Aikataulu	2023 - 2027

Kasvuohjelman toimeenpano ja roolitus

Kasvuohjelman toimeenpano

Kasvuohjelman tavoitteet ja toimenpiteet pohjautuvat Kokkolaan sijoittuvien teollisten investointien synnyttämään kasvuloikkaan. Kasvuloikka vaikuttaa merkittävästi Kokkolan elinvoimaan ja houkuttelevuuteen. Ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet yhdistävät kaupunkiorganisaation eri toimijoita. Kasvuohjelma on valmisteltu yhteistyössä kaupunkiorganisaation vastuualueiden kanssa.

On tärkeää luoda rajapinnat ylittävä verkostomainen toimintakulttuuri tukemaan elinvoimatyötä niin kaupunkiorganisaation sisällä kuin alueen eri toimijoiden kesken. Kasvuohjelman toimeenpanoa tukemaan ja toimintaa ohjaamaan perustetaan kaupungin **kasvun koordinaatioryhmä**, jonka jäseniksi nimetään eri vastuualueiden viranhaltijoita sekä luottamushenkilöitä. Tarvittaessa koordinaatioryhmä voi kutsua mukaan myös muita asiantuntijaedustajia. Työryhmän puheenjohtajana toimii kehitysjohtaja.

Tavoite	Kasvuohjelman aktiivinen toimeenpano
Toimenpide	Perustetaan kaupungin kasvun koordinaatioryhmä, jossa on edustajia eri toimialoilta sekä luottamushenkilöitä.
Vastuutaho ja kumppanit	Elinkeinot ja kaupunkikehitys
Aikataulu	Työryhmä perustetaan välittömästi kasvuohjelman hyväksymisen jälkeen. Työryhmän toiminta jatkuu koko elinvoimaohjelmakauden ajan 2024 - 2027